

Μηνιαία μαθητική εφημερίδα
των μαθητών των Ε΄ και ΣΤ΄ τάξεων
του Δημοτικού Σχολείου Ριζού
Τηλέφωνο Σχολείου 2381071209
dim-rizou.pel.sch.gr
e-mail: mail@dim-rizou.pel.sch.gr

Έτος 14^ο
Φεβρουάριος 2010
Αριθμός Φύλλου 113
Ευρώ 1

Μαθητικός Λόγος

2008: ΕΠΑΙΝΟΣ από το Ίδρυμα Μπότση, για την 11ετή συνεχή έκδοση και την ποικιλία της ύλης μας

ΚΑΛΗ

ΣΑΡΑΚΟΣΤΗ

«ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ»

Στα ελληνικά λέγεται καρναβάλι, στα ιταλικά carnovale, στα γαλλικά carnaval και στα γερμανικά karneval. Πολλοί ισχυρίζονται ότι ρίζα όλων των παραπάνω λέξεων είναι οι λατινικές carne (=κρέας) και vale (= χαίρε). Αποχαιρετισμός δηλαδή του κρέατος και κατ' επέκταση της διασκέδασης και της καλοφαγίας, που για ένα μεγάλο διάστημα (επτά εβδομάδων) θα διακοπούν. Πιο σωστή φαίνεται όμως η άποψη που υποστηρίζει ότι η λέξη καρναβάλι έλκει την καταγωγή της από το carne (=κρέας) + levare (=σηκώνω, απομακρύνω), προσλαμβάνοντας έτσι την έννοια της άρσης του κρέατος που ταυτίζεται με ό,τι στην Κύπρο αποκαλούν σήκωση (εξαφάνιση του κρέατος για όσο διαρκεί η Σαρακοστή).

(Από το βιβλίο της Γιολάντας Τσορώνη – Γεωργιάδη «Γιατί το λέμε έτσι...»)

Ποτουρίδης Παύλος, Πουτακίδης Δημήτριος (ΣΤ΄ Τάξη)

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΗΜΕΡΑ

ΣΕΛ. 2: Επιτέλους χιόνισε! Το Τριώδιο - Γσκνοπέμπτη **ΣΕΛ. 3:** Καθαρά Δευτέρα **ΣΕΛ. 4:** ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΜΑΣ: Αποκριάτικο πάρτι (Νηπιαγωγείο) – Η γειτονιά μου (Α΄ Τάξη) – Χαϊκού (Γ΄ Τάξη) **ΣΕΛ. 6 - 9:** Ε΄ Τάξη: Έλληνες συγγραφείς **ΣΕΛ. 9 - 10:** Παρουσίαση εργασίας – Το λεξικό του ηλεκτρονικού υπολογιστή (ΣΤ΄ τάξη) **ΣΕΛ. 10 - 13:** Κανόνες ασφαλούς οδήγησης ποδηλάτου (ΣΤ΄ τάξη) **ΣΕΛ. 14:** Τσκνοπέμπτη στο σχολείο μας – Ρο αποκριάτικο πάρτι του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων **ΣΕΛ. 15:** Γιατί και πότε θαμπώνει το γυαλί των ποτηριών μας; - Γιατί καίει το βιτριόλι; Πόσο μακριά βλέπουμε στη θάλασσα; - Το χρώμα της θάλασσας **ΣΕΛ. 16:** Το πιο μεγάλο στάδιο – Πού βρίσκεται το πιο παλιό σκάφος; Η παραγωγή μαλλιού στον κόσμο – Νίκος Ξυλούρης **ΣΕΛ. 17:** Οι κυριότερες γλώσσες που χρησιμοποιούν σήμερα οι άνθρωποι **ΣΕΛ. 18:** Γιατί το λέμε; Μουσική η καλύτερή μου φίλη **ΣΕΛ. 21 - 22:** Διασκεδάστε μαθαίνοντας

ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ ΧΙΟΝΙΣΕ!

Την Πέμπτη 28 Ιανουαρίου δεν είχαμε σχολείο, γιατί το προηγούμενο βράδυ χιόνισε

πολύ. Πιστεύω πως όλα τα παιδιά χάρηκαν που χιόνισε. Το πρωί που με ξύπνησε η μαμά, για να πάω στο σχολείο, έσβησε τα φώτα στην κουζίνα και μου είπε να κοιτάξω από το παράθυρο. Είδα πως το τοπίο ήταν ολόλευκο. Μετά η μαμά μου είπε πως δεν έχουμε σχολείο και εγώ χάρηκα παρά πολύ. Θα ήθελα να μην έλιωνε καθόλου το χιόνι και να μην είχαμε και την Παρασκευή σχολείο. Λίγο αργότερα βγήκαμε, εγώ και η οικογένειά μου, έξω και φτιάξαμε έναν

χιονάνθρωπο στο ύψος μου. Θα ήθελα πάρα πολύ να είχε περισσότερο χιόνι για παιχνίδι και, φυσικά, να μην είχαμε σχολείο.

Δημητριάδου Ελένη (ΣΤ΄ Τάξη)

* * *

Την Πέμπτη 28 Ιανουαρίου που χιόνισε ήμουν πολύ χαρούμενος και εγώ και οι συμμαθητές μου. Πήγαμε σχολείο και οι δάσκαλοι μας είπαν ότι τα σχολεία είναι κλειστά λόγω του χιονιού. Φωνάξαμε κι άλλα παιδιά και πήγαμε να παίζουμε χιονοπόλεμο στον Αϊ – Δημήτρη. Εκεί κάναμε έναν χιονάνθρωπο και παίζαμε χιονοπόλεμο. Όταν φεύγαμε, εγώ και ο Γιώργος Σεμερτζίδης κάναμε βουτιές στο χιόνι. Μετά πήγαμε με τα παιδιά στο σχολείο και κάναμε τεράστιες μπάλες χιονιού και τις ρίχναμε στα κεφάλια των παιδιών και παίζαμε κι εκεί χιονοπόλεμο. Αργότερα εγώ, ο Θεωδωρής ο Παπαδόπουλος και ο Γιάννης ο Ταρπάνης πετούσαμε χιονόμπαλες στο ποτάμι και ο στόχος ήταν μια μεγάλη πέτρα και ένας σωλήνας. Τελειώσαμε και πήγαμε στα σπίτια μας. Μακάρι να χιόνιζε κι άλλο, για να μείνουν κλειστά τα σχολεία και να κοιμάμαι περισσότερο.

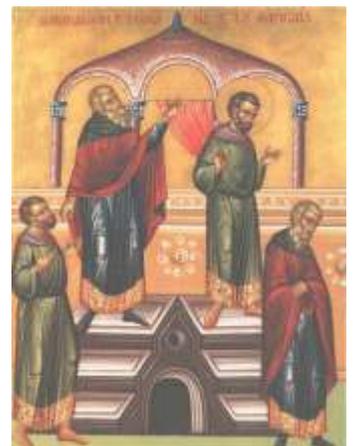
Παπαδόπουλος Χρήστος (ΣΤ΄ Τάξη)

ΤΟ ΤΡΙΩΔΙΟ

Το Τριώδιο είναι μία εκκλησιαστική περίοδος η οποία αρχίζει από το Σάββατο το απόγευμα με τον εσπερινό του Τελώνου και του Φαρισαίου και τελειώνει το Μεγάλο Σάββατο με τον εσπερινό του Πάσχα. Δηλαδή το Τριώδιο διαρκεί δέκα Κυριακές, δέκα βδομάδες.

Το τριώδιο είναι ένας “κινητός κύκλος εορτών” του εκκλησιαστικού χρόνου, γιατί δεν αρχίζει κάθε χρόνο την ίδια πάντα ημερομηνία, αλλά ανάλογα με την ημερομηνία που εορτάζεται το Πάσχα.

Τριώδιο λέγεται το βιβλίο που χρησιμοποιείται στις εκκλησίες μας την εποχή αυτή κατά τη διάρκεια των ημερών της εβδομάδας, όπου ο Κανόνας – ένα σύνολο τροπάρια – έχει τρεις ωδές (Τρι – ώδιο)

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2010

Το τριώδιο αρχίζει από την Κυριακή του Τελώνη και του Φαρισαίου (α΄ εβδομάδα), συνεχίζει με την Κυριακή του Ασώτου (β΄ εβδομάδα), την Κυριακή των Αποκριών (γ΄ εβδομάδα) και την Κυριακή της Τυρινής (δ΄ εβδομάδα). Η διάρκεια αυτή είναι η περίοδος σταδιακής προετοιμασίας για τη νηστεία.

Την περίοδο του Τριωδίου, όλοι οι Χριστιανοί καλούμαστε ν' αγωνιστούμε τον καλό αγώνα που μας δείχνει η Εκκλησία μας:

Σεμερτσίδης Γιώργος (ΣΤ΄ Τάξη)

της εγκράτειας, της νηστείας, της μετάνοιας και της προσευχής.

ΤΣΙΚΝΟΠΕΜΠΤΗ

Οι τρεις εβδομάδες πριν την αρχή της Σαρακοστής ονομάζονται *Προφωνή*, *Κρεατινή* και της *Τυροφάγου*.

Στο μέσο της *Κρεατινής* εβδομάδας βρίσκεται η *Τσικνοπέμπτη*, κατά την οποία παραδοσιακά καταναλώνεται μεγάλη ποσότητα κρέατος, εν είδει προετοιμασίας για τη νηστεία της Σαρακοστής. Για την ορθόδοξη παράδοση, οι νηστείες της Τετάρτης και της Παρασκευής είναι σημαντικές, οπότε η Πέμπτη θεωρούνταν η καταλληλότερη μέρα για κραιπάλες.

Παρόμοιες γιορτές έχουν και άλλα χριστιανικά έθνη, όπως το *Schmutziger Donnerstag* στη Γερμανία και τη *Mardi Gras* ("Λιπαρή Τρίτη") στη Γαλλία που όμως αντιστοιχεί στην Ορθόδοξη Καθαρά Δευτέρα. Η τελευταία γιορτάζεται και σε παλαιά γαλλόφωνες περιοχές, όπως στη Νέα Ορλεάνη.

Βασικό χαρακτηριστικό του είναι το ψήσιμο, «τσίκνισμα», κρέατος στα κάρβουνα. Από εκεί έχει πάρει και το όνομά της η ημέρα. Πέρα από το ψήσιμο του κρέατος, κάθε τόπος έχει και τις δικές του συνήθειες εορτασμού της *Τσικνοπέμπτης*. Μερικές από αυτές είναι:

Σέρρες:

Στις αλάνες ανάβονται μεγάλες φωτιές στις οποίες, αφού ψήσουν κρέας, πηδούν από πάνω τους. Τέλος κάποιος από την παρέα με χιούμορ, αναλαμβάνει να κάνει «προξενιά» ανακατεύοντας ταυτόχρονα την θράκα της φωτιάς με μία βέργα.

Κομοτηνή:

Εδώ την *Τσικνοπέμπτη* καψαλίζουν την κότα που θα φαγωθεί την επόμενη Κυριακή (Κυριακή της Απόκριω). Επίσης τα αρραβωνιασμένα ζευγάρια ανταλλάσσουν αυτήν την ημέρα

βρώσιμα δώρα. Ο άντρας στέλνει στην αρραβωνιαστικιά του μια κότα, τον λεγόμενο κούρκο, ενώ εκείνη του στέλνει μπακλαβά και μια κότα γεμιστή. Ο έρωτας εξάλλου περνάει από το στομάχι.

Κέρκυρα:

Την ημέρα αυτή, στην παλιά πόλη της Κέρκυρας, τελούνται τα «Κορφιάτικα **Πετεγολέτσια**» ή «Κουτσομπολιά» ή «**Πέτε Γόλια**». Σύμφωνα με το έθιμο, οι γυναίκες βγαίνουν στα παράθυρα των καντουνιών και κουτσομπολεύουν στην ντοπιολαλιά τους. Ακολουθούν καντάδες, με τις οποίες «κλείνει» το έθιμο.

Σκοπέλος:

Στο χωριό Κλήμα της Σκοπέλου, οι κάτοικοι, αφού φάνε και τραγουδήσουν στα σπίτια τους, ξεχύνονται στις γειτονιές και χορεύοντας συγκεντρώνονται όλοι στο Πεύκο, όπου και συνεχίζουν το γλέντι μέχρι το πρωί.

Πελοπόννησος

Σε όλη την περιφέρεια την *Τσικνοπέμπτη* σφάζουν χοιρινά από τα οποία φτιάχνονται λογιών λογιών καλούδια. Η πηχτή, οι τσιγαρίδες, τα λουκάνικα, η γουρναλοφή και το παστό είναι ορισμένα από αυτά. Ιδιαίτερα στην Πάτρα έχουμε το έθιμο της Κουλουρούς. Η Γιαννούλα η Κουλουρού πιστεύει λανθασμένα δύο πράγματα. Το πρώτο ότι ο Ναύαρχος Ουίλσον είναι τρελά ερωτευμένος μαζί της και το δεύτερο ότι έρχεται να την παντρευτεί. Έτσι λοιπόν, ντύνεται νύφη και με την συνοδεία των Πατρικών πηγαίνει στο λιμάνι της πόλης για να προϋπαντήσει τον καλό της. Γύρω της ο κόσμος ξεφαντώνει και διασκεδάζει με τα καμώματά της.

Παπαδοπούλου Κατερίνα (ΣΤ Τάξη)

Η ΚΑΘΑΡΑ ΔΕΥΤΕΡΑ

Με την **Καθαρά Δευτέρα** ξεκινά η Σαρακοστή για την Ορθόδοξη εκκλησία, ενώ ταυτόχρονα σημαίνει το τέλος των Αποκριών. Η Καθαρά Δευτέρα ονομάστηκε έτσι, γιατί οι Χριστιανοί "καθαρίζονταν" πνευματικά και σωματικά. Είναι μέρα νηστείας αλλά και μέρα αργίας για τους Χριστιανούς. Η νηστεία διαρκεί για 40 μέρες, όσες ήταν και οι μέρες νηστείας του Χριστού στην έρημο.

Την Καθαρά Δευτέρα συνηθίζεται να τρώγεται λαγάνα (άζυμο ψωμί που παρασκευάζεται μόνο εκείνη τη μέρα), ταραμάς και άλλα νηστίσιμα φαγώσιμα, κυρίως λαχανικά, όπως και φασολάδα χωρίς λάδι. Επίσης συνηθίζεται το πέταγμα χαρταετού.

Σε ορισμένες περιοχές της Ελλάδος την Καθαρά Δευτέρα **καθαρίζουν** ότι απόμεινε από τα μη νηστίσιμα φαγητά της αποκριάς, διότι και τέτοιου είδους λιχουδιές γεύονται μερικοί, αντί για λαγάνες, χαλβά, ελιές και πίκλες που προτιμούν οι πιο πολλοί, σαν αποτοξίνωση από τα πλούσια φαγοπότια της αποκριάς.

Η χαρά όλων αλλά ιδιαίτερα των παιδιών είναι το πέταγμα του χαρταετού που θέλει ιδιαίτερη μαστοριά και ιδανικές καιρικές συνθήκες φυσικά. Κάποιες πληροφορίες ερμηνεύουν το πέταγμα του χαρταετού σαν την

Παπαδόπουλος Στέφανος, Σεμερτσίδης Γιώργος, Χαραλαμπίδης Γιώργος (ΣΤ' Τάξη)

επιθυμία του ανθρώπου να διώξει μακριά το κακό.

Σε άλλα μέρη της Ελλάδας, όπως π.χ. στην Ήπειρο, οι νοικοκυρές καθαρίζουν τις κατσαρόλες και όλα τα χάλκινα σκεύη από τα λίπη της αποκριάς με ζεστό σταχτόνερο, μέχρι ν' αστράψουν, και βάφουν άσπρα τα πεζοδρόμια. Αντίθετα, άλλοι βάφουν μαύρα τα πρόσωπά τους με καπνιά ή μπογιά παπουτσιών, καθώς χορεύουν και μεθούν όλη την ημέρα σε υπαίθριες συγκεντρώσεις.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΜΑΣ

ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΑΠΟΚΡΙΑΤΙΚΟ ΠΑΡΤΙ

Την Παρασκευή 12 Φεβρουαρίου κάναμε στο Νηπιαγωγείο αποκριάτικο πάρτι. Τα παιδιά ήρθαν ντυμένα με τα στολές τους. Κάναμε κατασκευές, φάγαμε, ήπιαμε και χορέψαμε διάφορους χορούς. Παίξαμε και καραμελοπόλεμο. Ήταν υπέροχα!!!

Α' ΤΑΞΗ

Η ΓΕΙΤΟΝΙΑ ΜΟΥ

Στα πλαίσια του μαθήματος «Μελέτη Περιβάλλοντος», στην ενότητα «Η γειτονιά μου», οι μαθητές της Α΄ τάξης χωρίστηκαν σε δυο ομάδες και ζωγράρισαν τη γειτονιά τους, όπως την ονειρεύονται.

Γ΄ ΤΑΞΗ
ΧΑΪΚΟΥ

Στα πλαίσια του μαθήματος της Γλώσσας και στην εότητα «Ιστορίες του χειμώνα» τα παιδιά της Γ΄ τάξης έγραψαν τα δικά τους χαϊκού.

Το χαϊκού είναι μια μορφή ιαπωνικού ποιήματος.

Ένα χαϊκού έχει 17 συλλαβές και χωρίζεται σε τρεις στίχους.

Ένα χαϊκού περιγράφει μια στιγμή του χρόνου. Δημιουργεί με λέξεις μια εικόνα. Συχνά αυτή η εικόνα αποκαλύπτει και πώς νιώθει ο δημιουργός του χαϊκού.

Χαϊκού έχουν γράψει ποιητές και ποιήτριες σε όλο τον κόσμο. Ένας σημαντικός Έλληνας ποιητής που έγραψε χαϊκού είναι ο Γιώργος Σεφέρης.

Χαϊκού που έγραψαν οι μαθητές και οι μαθήτριες της Γ΄ τάξης:

Άνοιξη

Οι αμυγδαλιές ανθίζουν,
τα λουλούδια βγαίνουν,
πράσινο παντού.

Καλοκαίρι

Χαρά! Χαρά! Χαρά!
Ο ήλιος λάμπει διακοπές
θάλασσα γαλάζια.

Φθινόπωρο

Φύση όμορφη
κίτρινα φύλλα στα δέντρα
έρχεται χειμώνας.

Χειμώνας

Χριστούγεννα, Πρωτοχρονιά
χιόνια πολλά
στο καμπαναριό.

Λευτέρης Παπαδόπουλος

* * *

Όλα αλλάζουν στη ζωή
μόνο ο ήλιος
πάντα βγαίνει.

Γιώργος – Ραφαήλ Παπαδόπουλος

* * *

Άνοιξη

Άνθισαν τα λουλούδια.
Ένα χελιδόνι
χτίζει φωλιά.

Βαγγέλης Παπαδόπουλος

* * *

Φθινόπωρο

Πέφτουν κίτρινα
καφέ φύλλα
ήρθαν τα πρωτοβρόχια.

Απόστολος Παπαθεοδώρου

* * *

Άνοιξη

Τα λουλούδια ανθίζουν
πεταλούδες πετούν
στον ουρανό.

Ευθυμία Σεμερτσίδου

* * *

Άνοιξη

Λουλούδια ανθίζουν
παντού γύρω
πετούν οι πασχαλίτσες.

Φθινόπωρο

Τα φύλλα πέφτουν
κάτω απ' τα δέντρα
Και φυσάει πολύ.

Γιάννης Παπουτσής

* * *

Παλιά λίμνη
ένας βάτραχος μέσα πηδά
ήχος νερού.

Μετά τη βροχή
στο νερόλακκο δίπλα
ένα σπουργίτι.

Ιωακείμ Φαντίδης

* * *

Φθινόπωρο

Ένα όμορφο δεντράκι
χάνει τα φύλλα του
που πέφτουν.

Χειμώνας

Ο χιονάνθρωπος
κρατάει τη σκούπα
που είναι χιονισμένη.

Άνοιξη

Μέσα στα λιβάδια
στέκονται τα λουλούδια
και τα δέντρα.

Καλοκαίρι

Το καλοκαιράκι
όλοι πάμε για μπανάκι
στα νησιά.

Νεφέλη Φαντίδου

* * *

Κίτρινα, κόκκινα
χρυσάνθεμα ανθίζουν
μες στη γλάστρα.

Δημήτρης Φενερίδης

Ε΄ ΤΑΞΗ

ΕΛΛΗΝΕΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ (Β΄ ΜΕΡΟΣ)

Στα πλαίσια της ενότητας «Βιβλία – Βιβλιοθήκες» του μαθήματος της Γλώσσας βρήκαμε και γράψαμε τις βιογραφίες Ελλήνων συγγραφέων.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΒΑΡΕΛΛΑ

Ελληνίδα συγγραφέας. Γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη, σπούδασε στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου της Αθήνας, στο Ιστορικό – Αρχαιολογικό τμήμα, και διορίστηκε στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος. Παράλληλα ασχολήθηκε με τη συγγραφή παιδικών λογοτεχνικών έργων. Το βιβλίο της με τίτλο «Η Ελλάδα κι εμείς», με το οποίο έκανε το ντεμπούτο της στο λογοτεχνικό χώρο, πήρε το πρώτο βραβείο της «Γυναικείας Λογοτεχνικής Συντροφιάς» και αντιπροσώπευσε τη χώρα μας στο διεθνή διαγωνισμό που γίνεται προς τιμή του Χανς Κρίστιαν Άντερσεν. Η Βαρελλά έγραψε

επίσης ένα αναγνωστικό για τη Γ΄ Δημοτικού. Έργα της:

1. Μια παράξενη μέρα
2. Ο λιμενάρχης με τ' άσπρα φτερά
3. Άγια νύχτα, το τραγούδι τ' ουρανού
4. Γαβγίζοντας την αγάπη
5. Στη γιορτινή τη γλάστρα κέδροι, έλατα και άστρα
6. Με το χαμόγελο στα χείλη
7. Το πιάτο του Αλέξανδρου
8. Στον κήπο με τα παραμύθια
9. Πώς γράφεται η λέξη μητέρα;
10. Δώσε την αγάπη
11. Καλημέρα, Ελπίδα
12. Δέκα σάντουιτς με ιστορίες
13. Ο Θεός αγαπά τα πουλιά
14. Τα παπουτσάκια που λένε παραμύθια
15. Δράκε, Δράκε εισ' εδώ;
16. Φιλενάδα φουντουκιά μου
17. Αρχίζει το ματς
18. Ένα πρωί με τον Αίσωπο
19. Έξι εναντίον ενός
20. Τα βούκινα της φύσης
21. Σε δυο τρελά ημίχρονα
22. Ταξίδι χωρίς βαλίτσα

Ηλιάδου Ηλιάνα (Ε΄ Τάξη)

* * *

ΑΛΚΗ ΖΕΗ

Η Άλκη Ζέη γεννήθηκε στην Αθήνα και πέρασε τα πρώτα παιδικά της χρόνια στη Σάμο. Σπούδασε στη Φιλοσοφική Σχολή Αθηνών, στη Δραματική Σχολή του Ωδείου Αθηνών και σεναριογραφία στο Κινηματογραφικό Ινστιτούτο της

Μόσχας. Ασχολήθηκε με το γράψιμο από μικρή. Όταν ήταν μαθήτρια γυμνασίου, άρχισε να γράφει έργα για το κουκλοθέατρο. Ένας από τους χαρακτήρες που δημιούργησε, ο Κλούβιος, έγινε μετέπειτα ένας από τους κυριότερους ήρωες του Κουκλοθέατρου

Αθηνών «Μπαρμπα – Μυτούσης». Αργότερα συνέχισε το γράψιμο, δημοσιεύοντας σειρά διηγημάτων της στο περιοδικό «Νεανική Φωνή», ένα περιοδικό για νέους, που είχε ως συντακτική επιτροπή το Μάριο Πλωρίτη, τον Τάσο Λιγνάδη, τον Κωστή Σκαλιώρα. Από το 1954 έως το 1964 έζησε ως πολιτική πρόσφυγας στη Μόσχα. Το 1964 επέστρεψε οικογενειακώς στην Ελλάδα, απ' όπου ξανάφυγε το 1967, με τον ερχομό της Χούντας, αυτή τη φορά για το Παρίσι. Κατά τη διάρκεια της παραμονής της στη Ρωσία έγραψε διηγήματα και νουβέλες, που τα έστειλε στην Ελλάδα και δημοσιεύτηκαν στο λογοτεχνικό περιοδικό «Επιθεώρηση Τέχνης». Τα παιδικά της βιβλία έχουν μεταφραστεί σε 20 γλώσσες, ενώ το πρώτο της μυθιστόρημα έγινε μπεστ σέλερ και έχει μεταφραστεί σε 6 γλώσσες. Η Άλκη Ζέη πήρε το Κρατικό Βραβείο Παιδικής Λογοτεχνίας για το έτος 1992.

Έργα της: «Το καπλάνι της Βιτρίνας», «Ο Μεγάλος Περίπατος του Πέτρου», «Κοντά στις Ράγες», «Ο Θεός Πλάτων», «Μια Κυριακή του Απρίλη», «Τα Παπούτσια του Αντίβα», «Η Μωβ Ομπρέλα», «Η αρραβωνιαστικιά του Αχιλλέα» κ.ά.

Μόντι Τσουλχάι (Ε΄ Τάξη)

* * *

ΖΩΡΖ ΣΑΡΗ

Συγγραφέας που δραστηριοποιήθηκε στο χώρο της παιδικής λογοτεχνίας. Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1925. Σπούδασε στη Δραματική Σχολή του Δ. Ροντήρη και έγινε ηθοποιός του θεάτρου και του κινηματογράφου. Από το 1967 άρχισε να γράφει για μεγάλα και μικρά παιδιά και αφιερώθηκε αποκλειστικά στην παιδική

λογοτεχνία. Η Ζωρζ Σαρή ασχολήθηκε με το μυθιστόρημα κυρίως και δευτερευόντως με το διήγημα και το θέατρο. Αξιόλογη είναι η παρουσία της στο χώρο τα μετάφρασης και διασκευής έργων ξένων συγγραφέων, καθώς και στο χώρο του παραμυθιού.

Έγραψε και δημοσίευσε τα μυθιστορήματα: «Ο χορός της ζωής», «Κλειστά χαρτιά», «Ο κύριός μου», «Ο πόλεμος», «Η Μαρία και το αδέσποτο», «Ο θησαυρός της

βάγιας», «Το Ψέμα», «Όταν ο Ήλιος...», «Κόκκινη κλωστή δεμένη...», «Τα γενέθλια», «Τα στενά παπούτσια», «Οι νικητές», «Τα Χέγια», «Το παραράδιασμα», «Κρίμα κι άδικο», «Νινέτ», «Ζουμ», «Μια αγάπη για δύο» [Ζωρζ Σαρή - Αργυρώ Κοκορέλη], «Σοφία».

Για μικρά παιδιά: «Η κόκκινη κοτούλα», «Η πολυλογού», «Το γαϊτανάκι», «Ο Φρίκος ο Κοντορεβουθούλης μου», «Η σοφή μας η δασκάλα», «Η κυρία Κλοκλό» [σειρά 8 τίτλων], «Ο Τοτός και η Τοτίνα» [σειρά 8 τίτλων], «Ο Αρλεκίνος».

Νουβέλες: «Η αντιπαροχή».

Παπαθεοδώρου Κατερίνα (Ε΄ Τάξη)

* * *

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΤΡΙΒΙΖΑΣ

Ο Ευγένιος Τριβιζάς γεννήθηκε στην Αθήνα το 1946. Σπούδασε νομικά και οικονομικά και έγινε καθηγητής εγκληματολογίας στην Αγγλία. Διδάσκει στο πανεπιστήμιο του Reading, όπου διατελεί ομότιμος καθηγητής, και σε άλλα πανεπιστήμια. Είναι γνωστός ως συγγραφέας βιβλίων για παιδιά από τεσσάρων χρονών και πάνω. Όλα του τα έργα τα χαρακτηρίζει πρωτοτυπία και μεγάλη φαντασία. Έχει γράψει 150 βιβλία που είναι : μυθιστορήματα, παραμύθια, θεατρικά έργα, αλφαβητάρια, διηγήματα, κόμικς, εκπαιδευτικά βιβλία και έχει συνεργαστεί με παιδικά περιοδικά. Από τα πιο γνωστά είναι «Η Φρουτοπία» και «Το νησί των πυροτεχνημάτων».

Έργα του:

- ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ
  - ο Το σεντούκι με τις πέντε κλειδαριές
  - ο Οι πειρατές της καμινάδας
  - ο Τα μαγικά μαξιλάρια
  - ο Η τελευταία μαύρη γάτα
- ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ
  - ο Ο ταξιδιώτης και η μαργαρίτα
  - ο Ο ερωτευμένος πυροσβέστης (για μεγάλους)
- ΘΕΑΤΡΟ
  - ο Το όνειρο του σκιάχτρου
  - ο Οι δραπέτες της σκακιέρας
  - ο Ο πεταλουδόσαυρος
  - ο Χίλιες και μία γάτες
  - ο Ο πόλεμος της κουτσουλιάς
- ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ
  - ο Το στοχολούλουδο
  - ο Τα τρία μικρά λυκάκια
  - ο Ένα χελιδόνι για την Ευρώπη
  - ο Το λυπημένο αρκουδάκι
  - ο Το χωριό της χαράς (Ειδική επετειακή έκδοση για τα Παιδικά Χωριά SOS από τα Starbucks)
- ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΑ / ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΑ / ΑΠΟΚΡΙΑΤΙΚΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ
  - ο Οι πειρατές της καμινάδας
  - ο Φρικαντέλα, η μάγισσα που μισούσε τα κάλαντα
  - ο Το ποντικάκι που ήθελε να αγγίξει ένα αστεράκι
  - ο Ένα δέντρο μια φορά
- ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΧΩΡΑ ΤΩΝ ΧΑΜΕΝΩΝ ΧΑΡΤΑΕΤΩΝ (Σειρά Παραμυθιών)
  - ο Ο Ιγνάτιος και η γάτα
  - ο Η Δόνα Τερηδόνα και το μυστικό της γαμήλιας τούρτας
  - ο Το τηγάνι του δήμιου
  - ο Οι χελώνες του Βαρόνου
- ΜΠΑΜ, ΜΠΟΥΜ, ΤΑΡΑΤΑΤΖΟΥΜ! (Σειρά Αντιπολεμικών Παραμυθιών)
  - ο Η φάλαινα που τρώει τον πόλεμο
  - ο Ο πόλεμος των Ούφρων και των Τζούφρων
  - ο Ο πόλεμος της Ωμεγαβήτας
  - ο Ο πόλεμος της χαμένης παντόφλας
- ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΝΤΟΡΕΜΥΘΙΑ (Σειρά Έμμετρων Παραμυθιών)
  - ο Ένα κουτάβι νοιώθει μοναξιά
  - ο Ένα φτυάρι στον Άρη

- ο Η Πουπού και η Καρλότα
- ο Ποιός έκανε πιπί στο

Μισισιπή;

- ο Ποτέ μη γαργαλάς ένα γορίλα
- ο Ο Αναστάσης και η ουρά της στάσης
- ο Οι γιαγιάδες με τα γιο-γιο
- ο Οι σαράντα εφιάλτες
- ο Το γαϊδουράκι που γκάριζε
- ΤΑ ΠΑΡΑΠΟΛΥΜΥΘΙΑ (Σειρά Παραμυθιών με τη Συμμετοχή του Αναγνώστη)
  - ο Τα 88 ντολμαδάκια
  - ο Τα 33 ροζ ρουμπίνια
- ΑΛΦΑΒΗΤΑΡΙΑ-ΑΡΙΘΜΗΤΑΡΙΑ
  - ο Αλφαβητάρι με γλωσσοδέτες
  - ο Αριθμητάρι με γλωσσοδέτες
- ΤΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΑΡΙΘΜΟΥΣ (Σειρά Χιουμοριστικών Εκπαιδευτικών Παραμυθιών)
  - ο Φουφήχτρα η μάγισσα με την ηλεκτρική σκούπα (Μετράμε ως το Δέκα)
  - ο Άρης ο τσαγγάρης(Πρόσθεση και Αφαίρεση)
  - ο Η Φιφή και η Φωφώ οι φαντασμένες φάλαινες (Πολλαπλασιασμός και Διαίρεση)
  - ο Η πριγκίπισσα Δυσκολούλα (Σύνολα και Υποσύνολα)

Τσαγιαννίδης Σαμουήλ (Ε΄ Τάξη)

* * *

ΛΟΤΗ ΠΕΤΡΟΒΙΤΣ –
ΑΝΔΡΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΥ

Η Λότη Πέτροβιτς – Ανδρουτσοπούλου γεννήθηκε στην Αθήνα το 1937 όπου και μεγάλωσε αλλά και σπούδασε. Είναι παντρεμένη με τον Αντρέα Ανδρουτσόπουλο και έχει δύο παιδιά, μια κόρη και ένα γιο. Εργάστηκε για 27 χρόνια (1958 – 1984) στην ελληνική αποστολή της ICEM, διεθνούς οργανισμού για την προστασία μεταναστών και προσφύγων, ενώ παράλληλα ασχολήθηκε και με την παιδική

λογοτεχνία. Έχει γράψει αρκετά βιβλία καθώς και πλήθος άρθρων για την παιδική λογοτεχνία. Έχει τιμηθεί με αρκετά βραβεία σε πανελλήνιους λογοτεχνικούς διαγωνισμούς, με το Κρατικό Βραβείο Παιδικού Λογοτεχνικού Βιβλίου (1999), με το Βραβείο Παιδικής Λογοτεχνίας του Ιδρύματος Ουράνη από την Ακαδημία Αθηνών (1984) και έχει λάβει τιμητικά διπλώματα το 1992 από τη Διεθνή Οργάνωση Βιβλίων για τη Νεότητα (IBBY) και από το Πανεπιστήμιο της Πάντοβα (1989). Τα έργα της έχουν μεταφραστεί στα αγγλικά, στα ιαπωνικά, στα κορεατικά και στα αλβανικά και πολλά έχουν μεταδοθεί από το ραδιόφωνο, έχουν μεταφερθεί στην τηλεόραση και έχουν περιληφθεί σε ανθολογίες και ξένα αναγνωστικά.

Έργα της:

- Ένας μήνας σαν όλους τους άλλους
- Η προφητεία του κόκκινου κρασιού
- Η χαρά, η αγάπη και τα δάκρυα
- Ιστορίες που δεν ξεχνιούνται
- Ο καιρός της σοκολάτας
- Τα Χριστούγεννα της ασημόφυλλης ελιάς
- Το Πάσχα της νόνας χελώνας
- Τα τέρατα του λόφου
- Τα παιδιά της Άνοιξης
- Τα παιδιά του Καλοκαιριού
- Τα παιδιά του Φθινοπώρου
- Τα παιδιά του Χειμώνα
- Εφτά κόκκινες κλωστές
- Καναρίνι και μέντα
- Σπίτι για πέντε
- Στο τσιμεντένιο δάσος
- Γιούσουρι στην τσέπη

- Για την άλλη πατρίδα
  - Ιστορίες που κανένας δεν ξέρει
  - Ο κόκκινος θυμός
  - Κάθε μέρα παραμύθι, κάθε βράδυ καληνύχτα
  - Ιστορίες για παιχνίδι και γέλια
  - Το χελιδόνι και η πεταλούδα
  - Το μυστήριο του καλοκαιρινού Αγιοβασίλη
  - Ποιος θα γράψει για το σκύλο μας;
  - Η οικογένεια του ήλιου
  - Ιστορίες που ταξιδεύουν με τον Μαρίνο και τη Μαρίνα
  - Λάθος, κύριε Νόιγκερ!
  - Τραγουδί για τρεις
  - Ο μικρός αδελφός
  - Ένα αγγελάκι στα Εξάρχεια
  - Ένα κουκί και δυο ρεβίθια κάνουν τρία παραμύθια
  - Το δίκροκο αυγό
  - Παραμύθια της αγάπης
  - Νύχτες Χριστουγέννων και Πρωτοχρονιάς
  - Το λουλουδόπαιδο
  - Οι ζαβολιές του Ζαβολίνου
  - Τον καιρό εκείνο
  - Στη γειτονιά του ήλιου
  - Τρεις φορές κι έναν καιρό σ' έναν πλανήτη μακρινό
  - Η φωνή των ζώων
  - Παραμύθια από την Αφρική
  - Το χρυσάφι, η χελώνα και η πεντάμορφη
  - Ζητείται μικρός
  - Πασχαλιά και Πασχαλίτσα
- Φαντίδου Ειρήνη (Ε΄ Τάξη)**

ΣΤ΄ ΤΑΞΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Την Τρίτη 26 Ιανουαρίου οι μαθητές της ΣΤ΄ τάξης παρουσίασαν στην Γ΄, Δ΄ κι Ε΄ τάξη την εργασία που έκαναν με θέμα «Η Μικρασιατική Καταστροφή και η Συνθήκη της Λοζάνης». Ετοίμασαν ένα power point με φωτογραφίες από

τα γεγονότα καθώς επίσης και μαρτυρίες από τους παππούδες και τις γιαγιάδες τους. Την παρουσίαση την παρακολούθησαν τα παιδιά με πολύ μεγάλο ενδιαφέρον.

ΤΟ ΛΕΞΙΚΟ ΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗ

Στα πλαίσια της ενότητας «Συσκευές» της Γλώσσας οι μαθητές της ΣΤ΄ τάξης αναζήτησαν

και έφτιαξαν το λεξικό του ηλεκτρονικού υπολογιστή.

Ο ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗΣ: Είναι μια περίπλοκη ηλεκτρονική συσκευή, που έχει τη δυνατότητα να επεξεργάζεται πολύ γρήγορα και με ακρίβεια τεράστιο όγκο πληροφοριών. Η χρησιμότητά του δεν περιορίζεται μόνο στην εκτέλεση αριθμητικών υπολογισμών, όπως συνέβαινε με τις πρώτες υπολογιστικές μηχανές. Ο υπολογιστής μπορεί να επεξεργάζεται, να φυλάει και να μεταδίδει πληροφορίες σε διάφορες μορφές, όπως κείμενα, εικόνες, ήχο κτλ.

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ: Το ορθογώνιο κουτί στο οποίο βρίσκεται ο διακόπτης για το άνοιγμα και κλείσιμο του υπολογιστή είναι η κεντρική μονάδα του συστήματος, ενώ όλες οι άλλες συσκευές που είναι συνδεδεμένες με αυτήν, όπως η οθόνη, πληκτρολόγιο, ο εκτυπωτής, το ποντίκι, οι οδηγοί, δισκέτας κ.ά., αποτελούν περιφερειακές μονάδες.

Στο εσωτερικό της κεντρικής μονάδας συνήθως υπάρχει και μια άλλη συσκευή για την εγγραφή και ανάγνωση πληροφοριών, που λέγεται σκληρός δίσκος (hard disk).

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΤΗΣ: Ο επεξεργαστής ή Κεντρική Μονάδα Επεξεργασίας (CPU) είναι το βασικότερο εξάρτημα του υπολογιστή, η καρδιά του, όπως λέγεται συχνά, και βρίσκεται «καρφωμένος» πάνω σε μια εξίσου σημαντική πλακέτα που λέγεται μητρική κάρτα (motherboard). Λαμβάνει στοιχεία (δεδομένα) από τις μονάδες εισόδου, τα επεξεργάζεται και τα αποτελέσματα τα στέλνει στις μονάδες εξόδου μέσω των διαύλων επικοινωνίας (τις ειδικές καλωδιώσεις). Ένας επεξεργαστής χαρακτηρίζεται από τη γενιά του (Pentium I, II, III, IV), από τη συχνότητα της λειτουργίας του (800, 1000, 2000 Mhz) και τις δυνατότητες επεξεργασίας του, δηλαδή το μέγιστο αριθμό των πληροφοριών που μπορεί να επεξεργαστεί ταυτόχρονα.

ΜΝΗΜΗ: Στη «μνήμη» του ο υπολογιστής κρατά τις πληροφορίες και τα δεδομένα που χρειάζεται για τη λειτουργία του και την επεξεργασία των δεδομένων. Έχει δυο είδη μνήμης: τη ROM και RAM. Στην πρώτη ο υπολογιστής έχει αποθήκευση όλο το λειτουργικό του σύστημα, ενώ η δεύτερη φορτώνει σε πόλη λίγο χρόνο όλα τα προγράμματα που χρειάζεται ο υπολογιστής για να μπορέσει να ολοκληρώσει με επιτυχία την επεξεργασία των πληροφοριών που δέχεται. Όσο περισσότερη μνήμη RAM διαθέτει, τόσο πιο γρήγορα επεξεργάζεται τις πληροφορίες που δέχεται. Αμέσως μόλις κλείσει ο υπολογιστής, όλα όσα «θυμόταν» η μνήμη RAM χάνονται. Είναι λοιπόν, σημαντικό να γνωρίζουμε τα χαρακτηριστικά και τις δυνατότητες της μνήμης ενός προσωπικού υπολογιστή. Τις δυνατότητες της μνήμης RAM τις μετράμε σε χωρητικότητα (mega bite) και σε ταχύτητα.

ΚΑΡΤΑ ΓΡΑΦΙΚΩΝ:

Η κάρτα γραφικών είναι η συσκευή που είναι υπεύθυνη για τη δημιουργία της

οπτικής εξόδου του υπολογιστή. Η κάρτα γραφικών είναι το μέρος που παίρνει την οπτική έξοδο και λέει στην οθόνη τι πρέπει να φωτιστεί (και με τι χρώμα), έτσι ώστε να επιτρέψει στον χρήστη να δει την οπτική έξοδο

ΤΟ ΠΛΗΚΤΡΟΛΟΓΙΟ (keyboard): είναι ένα σύνολο πλήκτρων τα οποία αντιστοιχούν στα γράμματα του αλφαβήτου, στα αριθμητικά ψηφία, στα διάφορα σύμβολα και σε λειτουργίες.

ΤΟ ΠΟΝΤΙΚΙ (mouse): Είναι συσκευή εισόδου που χρησιμοποιείται στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές (H/Y). Το όνομά του προέρχεται από το χαρακτηριστικό σχήμα των πρώτων συσκευών του είδους, που θυμίζει το μικρό θηλαστικό. Το κλασικό ποντίκι είναι χειροκίνητη συσκευή κατάδειξης, τα κύρια μέρη του οποίου είναι το καλώδιο επικοινωνίας με τον H/Y και το κυρίως σώμα της συσκευής. Το κυρίως σώμα αποτελείται συνήθως από ένα σταθερό στέλεχος από πλαστικό, πάνω στο οποίο είναι προσαρμοσμένα δύο ή περισσότερα κουμπιά και ίσως μια ροδέλα κύλισης.

Η ΟΘΟΝΗ: Εμφανίζει τους χαρακτήρες που πληκτρολογούμε, δίνοντάς μας τη δυνατότητα να ελέγχουμε εάν πληκτρολογούμε σωστά. Η οθόνη μπορεί να θεωρηθεί και μονάδα εξόδου, γιατί εκεί εμφανίζονται τα αποτελέσματα της επεξεργασίας και τα μηνύματα του υπολογιστή.

ΗΧΕΙΟ: Η συσκευή που είναι συνδεδεμένη με τον υπολογιστή και από την οποία ακούγονται όλοι οι ήχοι, π.χ. τα τραγούδια που έχουμε γράψει στον υπολογιστή μας.

ΕΚΤΥΠΩΤΗΣ: Είναι μία συσκευή που τυπώνει σε χαρτί ή άλλο υλικό (π.χ. διαφάνειες) ό,τι βλέπουμε στην οθόνη του υπολογιστή μας. Αυτό μπορεί να είναι, για παράδειγμα, ένα κείμενο που γράψαμε, μια εικόνα που ζωγραφίσαμε ή κάτι που βρήκαμε στο διαδίκτυο.

ΣΑΡΩΤΗΣ:

Είναι μία συσκευή που σου επιτρέπει να εισάγεις εικόνες ή **Δημητριάδου Ελένη,**
Παπαδόπουλος
Ποτουρίδης Πάυλος,
Γιώργος, Σισούρκα
Γιώργος (ΣΤ Τάξη)

ολόκληρες σελίδες κειμένου στον υπολογιστή και να τις βλέπεις στην οθόνη σου.

ΜΟΝΤΕΜ:

Είναι η συσκευή που μας επιτρέπει να επικοινωνούμε με άλλο υπολογιστή, μέσω μιας απλής τηλεφωνικής σύνδεσης, ακόμη και αν αυτός βρίσκεται στην άλλη άκρη του κόσμου. Έτσι, από την πολυθρόνα του γραφείου μας μπορούμε να επισκεφτούμε βιβλιοθήκες, πόλεις, πάρκα και ό,τι άλλο φανταστούμε.

ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ: Το διαδίκτυο αποτελείται από εκατομμύρια υπολογιστές, που βρίσκονται διασκορπισμένοι σε όλον τον πλανήτη και επικοινωνούν μεταξύ τους, ανταλλάσσοντας απόψεις.

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ: (Στα αγγλικά λέγεται web page), είναι ένα είδος έγγραφου του παγκόσμιου ιστού (www) που περιλαμβάνει πληροφορίες με τη μορφή κειμένου, εικόνας, βίντεο και ήχου.

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: Κάθε υπολογιστής, στην ουσία κάθε χρήστης υπολογιστή, μπορεί να επισκεφτεί τον άλλον, εφόσον γνωρίζει τη «διεύθυνσή» του, και να πάρει πληροφορίες απ' αυτόν. Αυτή είναι η ηλεκτρονική διεύθυνση, που συνήθως έχει τη μορφή www. (το όνομα που επιλεγεί ο «κάτοχος» της διεύθυνσης, γραμμένο με μικρούς λατινικούς χαρακτήρες) .gr (για τη χώρα μας ή άλλα αρχικά διαφορετικά για κάθε χώρα) π. χ. www.sxoleio.gr.

(ΔΙΚΤΥΑΚΗ) ΠΛΟΗΓΗΣΗ: Έτσι λέγεται η περιπλάνησή μας σε διάφορους δικτυακούς τόπους.

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ: Η εγκυκλοπαίδεια που δεν έχει τυπωθεί σε βιβλίο, αλλά μπορούμε να τη διαβάσουμε μέσω του υπολογιστή μας, είτε μέσα από κάποιο CD-ROM είτε από την ιστοσελίδα της στο διαδίκτυο.

Ηλιάδης Στάθης, Καραμπουγιούκη Βούλα,
Χρήστος, Παπαδοπούλου Κατερίνα,
Πουτακίδης Δημήτριος, Σεμερτσίδης
Ραφαέλα, Τσιλιάκη Θωμαή, Χαραλαμπίδης

ΚΑΝΟΝΕΣ ΑΣΦΑΛΟΥΣ ΟΔΗΓΗΣΗΣ ΠΟΔΗΛΑΤΟΥ

Στα πλαίσια του μαθήματος της Γλώσσας και συγκεκριμένα του μαθήματος με τίτλο «Δρόμο παίρνω... δρόμο αφήνω», οι μαθητές της ΣΤ΄ τάξης ασχολήθηκαν με το θέμα της ασφαλούς οδήγησης του ποδηλάτου. Μπήκαν στην ιστοσελίδα www.podilato.eu, βρήκαν πληροφορίες για το τι πρέπει να προσέχουμε, όταν οδηγούμε το ποδήλατό μας και, επειδή τα πιο πολλά από τα παιδιά αλλά και αρκετοί μεγάλοι μετακινούνται με ποδήλατο, σας τους παρουσιάζουν.

ΠΟΔΗΛΑΣΙΑ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ...

- Φοράω πάντα κράνος ποδηλάτου. Το κράνος σώζει ζωές.
- Φοράω γάντια ποδηλάτου για την προστασία των χεριών μου από τις καιρικές συνθήκες, το μούδιασμα, τους κάλους και τους τραυματισμούς.
- Τοποθετώ κουδουνάκι στο ποδήλατο και το χρησιμοποιώ εγκαίρως, ειδοποιώντας τους άλλους χρήστες του δρόμου.
- Τοποθετώ καθρεφτάκι στο ποδήλατο και το συμβουλευόμαι εγκαίρως, πριν από κάθε αλλαγή της πορείας μου.
- Έχω μαζί μου κινητό τηλέφωνο για περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης, ποτέ όμως δεν το χρησιμοποιώ ενόσω ποδηλατώ.
- Φοράω τα κατάλληλα ρούχα, ώστε να ποδηλατώ ελεύθερα, άνετα και ξεκούραστα, χωρίς να εμποδίζεται η κίνησή μου και η οδήγηση του ποδηλάτου.
- Τα ειδικά παπούτσια για ποδήλατο εκτός από το ότι δεν αφήνουν τα πόδια μου να γλιστρήσουν από τα πεντάλ του ποδηλάτου, μου επιτρέπουν να ποδηλατώ 50% γρηγορότερα και να γυμνάζομαι καλύτερα, αφού τη στιγμή που πατάω το πεντάλ με το ένα πόδι, έλκω με το άλλο.
- Επιλέγω μαλακές λαβές τιμονιού σιλικόνης για τους κάλους και για το μούδιασμα των χεριών μου, όταν κυκλοφορώ αρκετή ώρα με το ποδήλατο.
- Αποφεύγω να πατάω στις άκρες του δρόμου με το ποδήλατο, γιατί εκεί συγκεντρώνονται γυαλιά και αντικείμενα που παρασύρονται από τα υπόλοιπα οχήματα και μπορεί να πάθω «λάστιχο».

ΤΙ ΠΡΟΣΕΧΩ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΟΔΙΚΗΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ...

- Δεν παραβιάζω ποτέ τον κώδικα οδικής κυκλοφορίας.
- Δεν παραβιάζω ποτέ τον κόκκινο σηματοδότη, ούτε με ποδήλατο.
- Προσέχω πάντα τα σήματα, τις προειδοποιητικές πινακίδες, τους φωτεινούς σηματοδότες, τους τροχονόμους και τις διαγραμμίσεις του δρόμου.
- Απαγορεύεται να ποδηλατώ την νύχτα χωρίς φώτα με το ποδήλατο.
- Απαγορεύεται να ποδηλατώ με χαλασμένα φρένα στο ποδήλατο.
- Απαγορεύεται να φορώ ακουστικά κινητού τηλεφώνου, walkman ή άλλης ηχητικής συσκευής ενώ ποδηλατώ.
- Απαγορεύεται να κινούμαι με ποδήλατο κόντρα σε μονόδρομο, αν και οι έρευνες δείχνουν ότι είναι ασφαλέστερο να οδηγώ αντίθετα με τη ροή του δρόμου.
- Όταν ποδηλατώ με άλλους, πρέπει να ποδηλατώ σε μονό στίχο (το ένα ποδήλατο πίσω από το άλλο) σύμφωνα με τον κώδικα, ωστόσο έρευνες έχουν δείξει ότι η ποδηλασία σε ζεύγη είναι ασφαλέστερη.
- Οι πεζοί και ποδήλατα έχουν

προτεραιότητα έναντι των λοιπών μέσων κυκλοφορίας, αλλά επειδή αυτά δεν την παραχωρούν, είναι ασφαλέστερο να οδηγώ σαν να μην έχω προτεραιότητα.

- Οι πεζοί έχουν προτεραιότητα έναντι του ποδηλάτου.

ΤΙ ΠΡΟΣΕΧΩ ΟΤΑΝ ΚΥΚΛΟΦΩΡΩ ΣΤΟ ΔΡΟΜΟ...

- Ποδηλατώ με δεδομένο ότι οι υπόλοιποι οδηγοί δεν προσέχουν και επομένως θα πρέπει να προσέχω εγώ.
- Αφήνω πάντα περιθώριο από το έρρισμα, το πεζοδρόμιο, το άκρο του οδοστρώματος και τα κινούμενα, σταματημένα ή παρκαρισμένα οχήματα.
- Ποδηλατώ πάντα στην δεξιά λωρίδα κυκλοφορίας, εκτός αν έχω πρόθεση να προσπεράσω ή να στρίψω αριστερά.
- Επιλέγω έγκαιρα τη σωστή λωρίδα κυκλοφορίας, προειδοποιώντας τους άλλους οδηγούς, σε περίπτωση που θέλω να στρίψω.
- Προειδοποιώ πάντα τους οδηγούς για κάθε αλλαγή τις πορείας μου: για στροφή αριστερά εκτείνω το αριστερό χέρι, για δεξιά το δεξί και για μείωση ταχύτητας κινώ πάνω-κάτω εκτεταμένη την παλάμη μου.
- Κρατάω το τιμόνι του ποδηλάτου και με τα δύο χέρια, εκτός εάν πρέπει να κάνω προειδοποιητικό σήμα στους οδηγούς που με ακολουθούν.
- Προσπερνάω κρατώντας απόσταση 1 μέτρου εντός πόλης και 1,5 μέτρου εκτός πόλης.
- Όταν με προσπερνάει κάποιο άλλο όχημα, δεν αλλάζω πορεία (μόνο σε έκτακτη ανάγκη εκμεταλλεύομαι το περιθώριο που έχω αφήσει), κρατώ σταθερά το τιμόνι του ποδηλάτου για τον όγκο του αέρα που θα φέρει πάνω μου το όχημα και δεν «τα χάνω».
- Αποφεύγω να ποδηλατώ πάνω στο πεζοδρόμιο αλλά το κάνω, όποτε αυτό είναι απαραίτητο.
- Σε περίπτωση ατυχήματος δεν πανικοβάλλομαι, ξεκουράζομαι, πίνω λίγο νερό, δέχομαι τη βοήθεια τρίτων και, αν είναι κάτι σημαντικό, καλώ σε βοήθεια.

ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΠΡΟΣΕΧΩ...

- Τις πόρτες που ανοίγουν ξαφνικά από σταματημένα ή παρκαρισμένα οχήματα και αφήνω πάντα περιθώριο ενός μέτρου από αυτά, για να μπορώ να αντιδράσω έγκαιρα.
- Τα σταματημένα ή παρκαρισμένα οχήματα που ξεκινούν ή ξεπαρκάρουν χωρίς προειδοποίηση και αφήνω πάντα περιθώριο ενός μέτρου από αυτά, για να μπορώ να αντιδράσω έγκαιρα.
- Τα αυτοκίνητα που με προσπερνούν και αμέσως μετά στρίβουν ακριβώς μπροστά μου, ενώ εγώ συνεχίζω να κινούμαι ευθεία.
- Τα στενά, τις μεγάλες διασταυρώσεις, τις «δύσκολες» διασταυρώσεις χωρίς ορατότητα, είτε έχω προτεραιότητα είτε όχι.
- Τα αυτοκίνητα που προπορεύονται, διότι μπορεί να σταματήσουν ξαφνικά μπροστά μου χωρίς προειδοποίηση και αφήνω αποστάσεις, για να μπορώ να αντιδράσω έγκαιρα.
- Τα παιδιά, τους ηλικιωμένους και τα ζώα που μπορεί να πεταχτούν ξαφνικά μπροστά μου.
- Μήπως τα μπατζάκια του παντελονιού και τα κορδόνια μου σκαλώνουν στους δίσκους, διότι υπάρχει κίνδυνος ανατροπής μου από το ποδήλατο.

ΣΤΟ ΟΔΟΣΤΡΩΜΑ ΠΡΟΣΕΧΩ...

- Όταν υπάρχει υγρασία, νερό, πάγος, σαπουνάδα, άμμος, χαλίκι, πετρέλαιο κ.λπ., η ασφαλτος είναι επικίνδυνη και χρειάζεται να προσέχω περισσότερο.
- Προσέχω το ανέβασμα και κατέβασμα πεζοδρομίων ή εμποδίων και τα περνάω κάθετα για την ασφάλειά μου και την προστασία του ποδηλάτου μου.
- Προσέχω τις λακκούβες, τα υψώματα και τις κακοτεχνίες του δρόμου κ.λπ., τα αποφεύγω ή ανασηκώνομαι ελαφρώς για την ασφάλειά μου και την προστασία του ποδηλάτου μου.

ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΤΟΥ ΠΟΔΗΛΑΤΟΥ...

- Το ποδήλατο πρέπει να είναι καλά συντηρημένο, για να μας παρέχει ασφάλεια.

- Δεν υπάρχει βλάβη στο ποδήλατο που δεν επιδιορθώνεται.
- Τακτική συντήρηση στο ποδήλατο κοστίζει λιγότερο και γλιτώνει από μεγάλες φθορές, βλάβες και ταλαιπωρία.
- Τακτική συντήρηση στο ποδήλατο ελαχιστοποιεί τις τριβές των κέντρων των τροχών, των πεταλιών, των γραναζιών, της αλυσίδας κ.λπ. με αποτέλεσμα να μειώνονται οι τριβές και να έχω ένα πιο γρήγορο και ξεκούραστο ποδήλατο.

Οι μαθητές της ΣΤ΄ Τάξης

ΤΣΙΚΝΟΠΕΜΠΗ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΜΑΣ

Την Πέμπτη 4 Φεβρουαρίου ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων έφερε ψησταριά και ψήσαμε διάφορα κρέατα, όπως σουβλάκια, μπριζόλες, παϊδάκια και λουκάνικα. Τα μέλη του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων που βοήθησαν στο ψήσιμο εκείνη την ημέρα ήταν η κυρία Θεοδοσίου Σταυρούλα, η κυρία Αντωνίου

Μαρία, η κυρία Μαραντίδου Μακρίνα, ο κύριος Δαμιανός Ηλιάδης και ο κύριος Δημητριάδης Λεωνίδας. Όλα τα παιδιά, αφού φάγαμε και ήπιαμε καλά, παίξαμε ποδόσφαιρο, μπίεσμπολ, μηλάκια, βόλει και κρυφτό. Ευχαριστούμε θερμά το Σύλλογο που διοργάνωσε αυτήν τη γιορτή, γιατί σε άλλα σχολεία δεν τη διοργανώνουν.

Παπαδοπούλου Κατερίνα, Τσιλιάκη Θωμαή (ΣΤ΄ Τάξη)

ΤΟ ΑΠΟΚΡΙΑΤΙΚΟ ΠΑΡΤΙ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΓΟΝΕΩΝ ΚΑΙ ΚΗΔΕΜΟΝΩΝ

Σχολείο και για το Αποκριάτικο πάρτι, τους:

Την Κυριακή 7 Φεβρουαρίου ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων διοργάνωσε με μεγάλη επιτυχία το Αποκριάτικο Πάρτι στο Πνευματικό Κέντρο του χωριού μας. Παρόντες οι γονείς έφαγαν, ήπιαν, γόρεψαν και διασκέδασαν στους ρυθμούς του καρναβαλιού.

ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΣΥΛΛΟΓΟ ΡΙΣΟΥ, ΠΡΟΕΔΡΟ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ ΑΘΗΝΑΣ, ΚΑΡΔΑΝΗ ΤΣΟΥΜΠΑΣΙΔΗ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ «ΣΟΥΛΗΣ», ΠΑΥΛΙΔΗ ΒΑΣΙΛΕΙΟ, SUPER MARKET «ΑΡΙΣΤΑ», ΦΑΝΤΙΔΗ ΛΑΖΑΡΟ, ΑΡΤΟΠΟΙΕΙΟ «ΛΙΧΟΥΛΗΣ» ΣΤΟ ΛΙΧΟΧΩΡΙ.

Επίσης ευχαριστεί για τη προσφορά σε χρήμα τους:

Γεωργιάδου Ντίνα, Γιαγιόγλου Γιώργο, Δεμερτζή Χρήστο, Ηλιάδη Νούλη, Παπαδόπουλο Δημήτρη, Παπαδόπουλο Παντελή, Πεντερίδη Κώστα, Σαββίδη Χαράλαμπο, Σγουρέλη Χρήστο, Σγουρέλη Παύλο, Σεμερσίδη Αδάμ, Σεμερσίδη Φάνη, Σιδηρόπουλο Χρήστο, Φαντίδη Λάζαρο, Χατζηιωαννίδη Γιάννη.

Τέλος ευχαριστεί όσα από τα μέλη του προσφέρθηκαν να βοηθήσουν στο αποκριάτικο πάρτι με τη δημιουργία ενός πλούσιου μπουφέ.

ΓΙΑΤΙ ΚΑΙ ΠΟΤΕ ΘΑΜΠΩΝΕΙ ΤΟ ΓΥΑΛΙ ΤΩΝ ΠΟΤΗΡΙΩΝ ΜΑΣ;

Όταν σε μια αίθουσα συγκεντρώσεως φέρουν ένα δίσκο με ποτά, θα δούμε ότι όλα τα ποτήρια θα έχουν χάσει τη διαφάνειά τους, επειδή πάνω σ' αυτά θα έχει επικαθήσει λεπτή ομίχλη. Αυτό θα συμβαίνει επειδή τα ποτά, βγαίνοντας από το ψυγείο είναι κρύα, ενώ η αίθουσα και μάλιστα αν έχει κόσμο, βρίσκεται αισθητά σε ανώτερη θερμοκρασία και συνεπώς συγκρατεί, υπό μορφή υδρατμών, μεγάλο σχετικά ποσοστό ύδατος. Οι υδρατμοί αυτοί δε δίνουν το αίσθημα υγρασίας, επειδή ο αέρας εμφανίζεται σαν υγρός όχι όταν περικλείει

πολλούς υδρατμούς, αλλά όταν πλησιάζει περισσότερο ή λιγότερο την κατάσταση κατά την οποία δεν μπορεί να συγκρατήσει, υπό μορφή αερίου, περισσότερο νερό. Τα κρύα ποτήρια κατεβάζουν γύρω τους τη θερμοκρασία του αέρα, που δεν μπορεί πια να κρατήσει το νερό σε κατάσταση υδρατμών και το αποθέτει σαν μικρά σταγονίδια στις παρειές τους, δημιουργώντας έτσι το θόλωμα του γυαλιού. Μετά από λίγο η αχλύς αυτή εξαφανίζεται, όταν εξισώνεται η θερμοκρασία.

Ταφάνη Έντα (Δ' Τάξη)**ΓΙΑΤΙ ΚΑΙΕΙ ΤΟ ΒΙΤΡΙΟΛΙ;**

Αν βυθίσουμε το δάχτυλό μας σε θειικό οξύ, δηλαδή βιτριόλι, θα υποστούμε σοβαρό έγκαυμα. Αν ρίξουμε νερό αμέσως, θα ζεσταθεί. Τα φαινόμενα αυτά είναι δυνατό να μας γεννήσουν τη σκέψη ότι το θειικό οξύ είναι ουσία που διατηρείται πάντοτε ζεστή. Αυτό δεν είναι σωστό. Το θειικό οξύ έχει τη θερμοκρασία που έχουν και τα άλλα αντικείμενα. Η θερμοκρασία που αναπτύσσεται, όταν ρίξουμε μέσα νερό, οφείλεται στη μέγιστη χημική συγγένεια που έχουν οι δυο αυτές ουσίες. Έτσι η

ένωση θειικού οξέος και νερού γίνεται τόσο ορμητικά, ώστε ανυψώνει τη θερμοκρασία. Όταν πέσει το θειικό οξύ στο χέρι μας ή αλλού στο σώμα μας, τότε το οξύ παραλαμβάνει αμέσως το νερό των ιστών του σώματός μας και προκαλεί επικίνδυνα εγκαύματα. Επομένως ζεστό δεν είναι μονίμως το θειικό οξύ, αλλά η θερμότητα αναπτύσσεται κατά την ένωσή του με το νερό, μόλις όμως η ένωση συντελεστεί, παύει να αναπτύσσεται νέο ποσό θερμότητας, ώστε μετά από λίγο κρύνει και πάλι το οξύ.

Ποτουρίδης Ιωακείμ**ΠΟΣΟ ΜΑΚΡΙΑ ΒΛΕΠΟΥΜΕ ΣΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ;**

Στη θάλασσα η ορατότητα είναι μεγαλύτερη απ' όσο είναι στη στεριά. Γιατί στη στεριά οι ανωμαλίες του εδάφους μας εμποδίζουν να δούμε μακριά, ενώ στη θάλασσα τίποτε δεν εμποδίζει το βλέμμα μας ν' απλωθεί, όσο μακριά του επιτρέπει βέβαια η ατμόσφαιρα της Γης. Πόσο όμως είναι το πεδίο ορατότητας στη θάλασσα; Από πειράματα που έχουν κάνει οι ειδικοί έχει διαπιστωθεί ότι, αν σταθούμε κατά τέτοιο τρόπο, ώστε τα μάτια μας να βρίσκονται

σε ύψος 1 μέτρου από την επιφάνεια της θάλασσας, μπορούμε να δούμε μέχρι 3,5 χιλιόμετρα. Από ύψος 2 μέτρων, θα βλέπουμε μέχρι 5,5 χιλιόμετρα. Αν σταθούμε σε ύψος 100 μέτρων, η ορατότητα θα φτάσει τα 100 χιλιόμετρα, πράγμα που σημαίνει ότι αν βρισκόμαστε σε ένα αεροπλάνο και ανέβουμε σε ύψος 15 χιλιομέτρων, θα μπορούσαμε να δούμε ολόκληρη την Ελλάδα από η μια άκρη ως την άλλη.

Φαντίδης Θεόφιλος (Δ' Τάξη)**ΤΟ ΧΡΩΜΑ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ**

Ένα από τα πιο συναρπαστικά μυστήρια είναι το χρώμα της θάλασσας. Γιατί σ' έναν τόπο είναι γαλάζιο, σε άλλο πράσινο, σε τρίτο κιτρινωπό, λευκό ή πορφυρό. Η Ερυθρά θάλασσα οφείλει τα' όνομά της σε εκατομμύρια μικρά φύκια, που βρίσκονται στην επιφάνειά της. Με τον ίδιο τρόπο άλλοι μικροοργανισμοί, σε τεράστιες ποσότητες, δίνουν στις διάφορες

θάλασσες τις αποχρώσεις τους. Αλλά υπάρχουν κι άλλοι παράγοντες.

Η περιεκτικότητα σε αλάτι είναι ένας απ' αυτούς. Η υψηλή περιεκτικότητα σε αλάτι της Μεσογείου της χαρίζει το απαράμιλλο βαθύ

Αγαπίδης Άλκης (Δ' Τάξη)

γαλάζιο χρώμα, που έχει μαγέψει τους ποιητές όλων των εποχών. Άλλοι παράγοντες είναι ασφαλώς και το χρώμα του ουρανού, που αντανακλά στο νερό, όπως επίσης και το βάθος του νερού.

ΤΟ ΠΙΟ ΜΕΓΑΛΟ ΣΤΑΔΙΟ

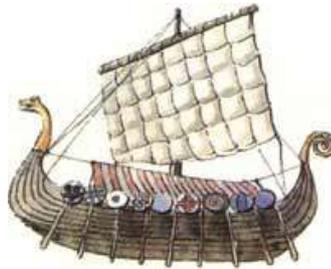
Ξέρετε ποιο είναι το πιο μεγάλο στάδιο στον κόσμο; Το στάδιο Μαρακανά στο Ρίο ντε Τζανέιρο της Βραζιλίας. Στο στάδιο αυτό διεξήχθη ο τελικός αγώνας του Παγκοσμίου Κυπέλλου το 1950, μεταξύ Βραζιλίας και Ουρουγουάης, το οποίο παρακολούθησαν 212.000 θεατές.

Παπαδόπουλος Παναγιώτης (Δ' Τάξη)

ΠΟΥ ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ ΤΟ ΠΙΟ ΠΑΛΙΟ ΣΚΑΦΟΣ:

Το πιο παλιό και πιο καλοδιατηρημένο σκάφος, που υπάρχει σήμερα στον κόσμο, είναι ένα πλοίο των Βίκινγκ, μήκους 42 μέτρων και με θέσεις για 28 κωπηλάτες. Είχε μεταφερθεί σε μια εσωτερική θάλασσα

της Δανίας, άγνωστο πότε, από ποιους και γιατί. Το ξύλινο αυτό πλοiάριο, που διατηρείται ακόμα και σήμερα σε άριστη κατάσταση, πρέπει να έχει ναυπηγηθεί πριν από χίλια τουλάχιστον χρόνια.

Τσιλιάκης Βασίλης (Δ' Τάξη)

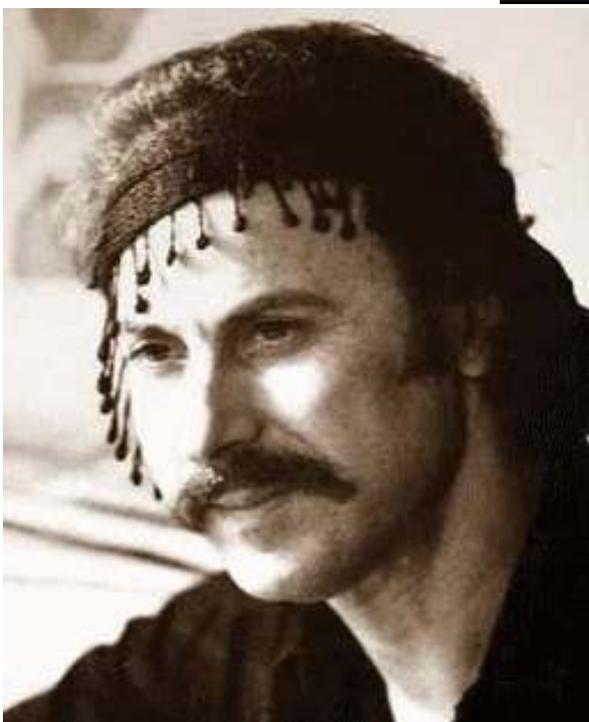
Η ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΜΑΛΛΙΟΥ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Από τις πέντε ηπείρους, η Αυστραλία έχει το ρεκόρ στον αριθμό προβάτων, που φτάνει τα 150 εκατομμύρια κεφάλια. Η παραγωγή της

Αυστραλίας σε μαλλί είναι διπλάσια από την παραγωγή της Ρωσίας, η οποία έρχεται δεύτερη. Τρίτη είναι η Νέα Ζηλανδία.

Κελεσίδης Βασίλης (Δ' Τάξη)

ΝΙΚΟΣ ΞΥΛΟΥΡΗΣ

Ο Νίκος Ξυλούρης ή Ψαρνίκος γεννήθηκε το 1936 στο ορεινό χωριό Ανώγεια του Ρεθύμνου της Κρήτης, από οικογένεια με μουσική παράδοση και πολλούς λυράρηδες.

Στα πέντε του χρόνια, όταν οι Γερμανοί έκαψαν το χωριό του, ξεριζώθηκε από τον τόπο του μαζί με τους υπόλοιπους κατοίκους, οι οποίοι μεταφέρθηκαν σε χωριό της επαρχίας Μυλοποτάμου, όπου παρέμειναν μέχρι και την απελευθέρωση της Κρήτης. Αδέλφια του είναι οι επίσης γνωστοί μουσικοί της Κρητικής μουσικής ο Αντώνης Ξυλούρης (Ψαραντώνης) και ο Γιάννης Ξυλούρης (Ψαρογιάννης).

Η λύρα

Σε νεαρή ακόμα ηλικία με τη βοήθεια του δασκάλου του κατάφερε να πείσει τον πατέρα του να του αγοράσει την πρώτη του λύρα και πολύ γρήγορα άρχισε να παίζει σε γάμους και

πανηγύρια. Στα 17 του αποφάσισε να μετακομίσει στο Ηράκλειο και έπιασε δουλειά στο νυχτερινό κέντρο "Κάστρο". Τα πράγματα όμως δεν ήταν όπως τα περίμενε, γιατί βρέθηκε αντιμέτωπος με τη "μόδα" της Ευρωπαϊκής μουσικής, κάτι τελείως ξένο για αυτόν. Τα έσοδά του μόλις και μετά βίας έφταναν να τον συντηρήσουν και πέρασε δύσκολες εποχές.

Επιστροφή στην Κρήτη

Γνώρισε την Ουρανία Μελαμπιανάκη, στις 21 Μαΐου του 1958 παντρεύτηκαν και τον ίδιο Σεπτέμβρη μετακόμισαν στο Ηράκλειο Κρήτης. Σιγά σιγά οι Κρητικοί άρχισαν να τον στηρίζουν και να οργανώνουν γλέντια, για να τον ακούν να παίζει. Έτσι άρχισε να γίνεται γνωστός και το Νοέμβριο του 1958 ηχογράφησε τον πρώτο του δίσκο με τίτλο "Μια μαυροφόρα που περνά". Ο δίσκος αγαπήθηκε από το κοινό κι έτσι ο Νίκος ηχογράφησε κι άλλα τραγούδια σε δίσκους των 45 στροφών. Το 1960 γεννήθηκε ο γιός του Γιώργος και το 1966 η κόρη του Ρηνιώ. Την χρονιά της γέννησης της κόρης του κέρδισε και το πρώτο βραβείο σε ένα φεστιβάλ μουσικής στο Σαν-Ρέμο παίζοντας με τη λύρα του ένα συρτάκι. Την επόμενη χρονιά άνοιξε στο Ηράκλειο το μουσικό κέντρο "Ερωτόκριτος" και πλέον δεν ανησυχεί για την επιβίωση του.

Η αναγνώριση του στην Αθήνα

Το 1969 ηχογράφησε με μεγάλη επιτυχία το δίσκο "Ανυφαντού" και λίγους μήνες αργότερα εμφανίστηκε και πάλι σε Αθηναϊκό μουσικό κέντρο. Οι καταστάσεις όμως πλέον είχαν ωριμάσει και ο κόσμος τον υποστήριζε περισσότερο. Έτσι μετακόμισε και πάλι στην

Αθήνα. Γνώρισε τον ποιητή και σκηνοθέτη Ερρίκο Θαλασσινό ο οποίος αποφάσισε να τον συστήσει στο Γιάννη Μαρκόπουλο και έτσι ξεκίνησε μια λαμπρή συνεργασία με το δίσκο "Χρονικό" και τα "Ριζίτικα". Παράλληλα γνωρίστηκε με τον διευθυντή της δισκογραφικής εταιρίας COLUMBIA και έγιναν κουμπάροι.

Τα χρόνια της δικτατορίας

Το 1971 ξεκίνησε κοινές εμφανίσεις με το Γιάννη Μαρκόπουλο στη μπουάτ "Λήδρα" και η φωνή του έγινε σύμβολο της αντίστασης.

Το καλοκαίρι του 1973 τραγούδησε στο θεατρικό έργο "Το μεγάλο μας τσίρκο" με πρωταγωνιστές

τον Κώστα Καζάκο και τη Τζένη Καρέζη στο θέατρο "Αθήναιον".

Το τέλος

Ο Νίκος Ξυλούρης στην ακμή της καριέρας του αντιλήφθηκε ότι έχει καρκίνο. Μετά από μεγάλο αγώνα, πολλαπλές εγχειρήσεις και αρκετή ταλαιπωρία έχασε τη μάχη στο Νοσοκομείο Πειραιώς στις 8 Φεβρουαρίου 1980.

Θεοδοσίου Κυριάκος (Ε΄ Τάξη)

ΟΙ ΚΥΡΙΟΤΕΡΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝ ΣΗΜΕΡΑ ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ

Η γλώσσα αποτελεί το σημαντικότερο κώδικα επικοινωνίας μέσω του οποίου οι άνθρωποι ανταλλάσσουν απόψεις, γνώσεις, μεταφέρουν τον πολιτισμό και τα ήθη και έθιμά τους από γενιά σε γενιά.

Κάθε λαός έχει τη δική του γλώσσα. Σήμερα

υπάρχουν περίπου 7000 γλώσσες, μαζί με τις

διαλέκτους. Από αυτές άλλες μιλιούνται από εκατομμύρια ανθρώπους και άλλες από μερικές μόνο ομάδες ανθρώπων. Έτσι μπορούν να συνεργάζονται και να επικοινωνούν μεταξύ τους και να εξασφαλίζουν μια αρμονική συμβίωση σε μικρές ή μεγάλες κοινωνίες. Είναι βέβαιο όμως ότι σε 100 χρόνια τουλάχιστο 5500 γλώσσες θα είναι πλέον νεκρές, αφού αυτή η πολύγλωσση κοινωνία χάνεται καθημερινά με το να απορροφώνται οι απομονωμένοι πολιτισμοί από μεγαλύτερες εθνικές ή παγκόσμιες ομάδες

Μεγάλο παράδειγμα η γλώσσα "Τσάλιμ" της Σιβηρίας, η οποία σήμερα μιλιέται από ελάχιστους ανθρώπους και αυτοί άνω των 45 ετών. Η γλώσσα αυτή θα "πεθάνει" μαζί με τον τελευταίο από αυτούς τους ανθρώπους.

Στην Ευρώπη έχουν καταμετρηθεί συγκεκριμένα 230 διαφορετικές γλώσσες και στην Ασία περίπου 2200. Στην Παπούα της Νέας Γουινέας, 4 εκατομμύρια άνθρωποι μιλούν περίπου 800 διαφορετικές γλώσσες!!!

Οι κυριότερες γλώσσες που χρησιμοποιούν σήμερα οι άνθρωποι είναι κατά κύριο λόγο τα αγγλικά και λιγότερο τα γαλλικά και τα ισπανικά. Από μεγάλο επίσης τμήμα της Γης ομιλούνται τα κινέζικα, τα πορτογαλικά, τα ρωσικά, τα γερμανικά και τα ιαπωνικά.

Η νέα διεθνής γλώσσα θεωρούνται τα αγγλικά, αφού χρησιμοποιούνται στο εμπόριο,

Ελένη Δημητριάδου (ΣΤ΄ Τάξη)

στις επιστήμες, στην πολιτική και σε άλλους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας.

Η ελληνική γλώσσα έχει τις ρίζες της στην αρχαία ελληνική γλώσσα η οποία στο παρελθόν αποτέλεσε το βασικό μέσο επικοινωνίας για τους λαούς της Ανατολικής Μεσογείου

Μετά τον 1ο μ. Χ. αιώνα αντικαταστάθηκαν από τα λατινικά. Βέβαια οι δυο γλώσσες συνυπήρχαν για αρκετούς αιώνες έπειτα, ιδίως στο εμπόριο και στις επιστήμες. Άλλωστε, δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι ο Ευρωπαϊκός πολιτισμός στηρίζεται στην ελληνική γλώσσα.

ΓΙΑΤΙ ΤΟ ΛΕΜΕ:

(Από το βιβλίο της Γιολάντας Τσορώνη – Γεωργιάδη «Γιατί το λέμε έτσι...»)
Ποτουρίδης Παύλος, Πουτακίδης Δημήτριος (ΣΤ΄ Τάξη)

«Καρνάβαλος»

Ο Καρνάβαλος ήταν κωμική θεότητα, βασιλιάς της ευθυμίας, που έμπαινε στις πόλεις οπού γιορταζόταν δημοσίως η Αποκριά, καθισμένος πάνω σε μεγαλόπρεπο ψηλό άρμα. Συνοδευόταν από μεγάλη πομπή μικρότερων αρμάτων, περότων και σατιρικών αναπαραστάσεων. Από το 1900 έως το 1910 η γιορτή αυτή διεξαγόταν και στην Αθήνα.

Καρνάβαλο λένε και σήμερα την οργανωμένη πομπή μεταμφιεσμένων και ειδικότερα τον κορυφαίο της πομπής, που πάνω σε ψηλό άρμα περιφέρεται στους δρόμους. Μεταφορικά όμως, καρνάβαλος χαρακτηρίζεται ο αστείος άνθρωπος κατ' αντιστοιχία της κωμικής θεότητας.

ΜΟΥΣΙΚΗ, Η ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΜΟΥ ΦΙΛΗ

Μια φορά κι έναν καιρό ήταν ένα κοριτσάκι που το λέγανε Ηλιάνα και ήταν τεσσάρων χρονών. Η Ηλιάνα άκουγε μουσική από τότε και έτσι απέκτησε ικανότητες. Μιλούσε με τη μουσική. Αυτή της έλεγε τις κινήσεις που έπρεπε να κάνει, για να χορεύει τέλεια, και τον τρόπο της φωνής της, για να τραγουδάει ωραία. Ήταν τέλειες φίλες.

Μέχρι τα 14 της όλα ήταν ίδια. Βέβαια, όταν το είχε πει αυτό στους φίλους της, δεν την πίστεψαν, το είπαν και σε άλλα παιδιά, όλα μαζί την κοροϊδεύαν και έτσι δεν είχε πια φίλους. Της είχε απομείνει όμως κάτι. Η μουσική. Έφερνε κάθε μέρα στο σχολείο ένα mini radio, για να ακούει μουσική. Λοιπόν, όλα κυλούσαν έτσι.

Στα 15 της όμως κουφάθηκε. Για 4 χρόνια δεν άκουγε τίποτα και δεν προσπάθησε να ακούσει μουσική. Όταν έγινε 19 χρονών, προσπάθησε να ξανακούσει μουσική. Μόλις άνοιξε το ράδιο, η μουσική τη ρώτησε: «Πού ήσουν τόσο καιρό;». Κι εκείνη απάντησε: «Σ' έναν κόσμο που πίστευα πως εσύ δεν ανήκεις. Αλλά έκανα λάθος».

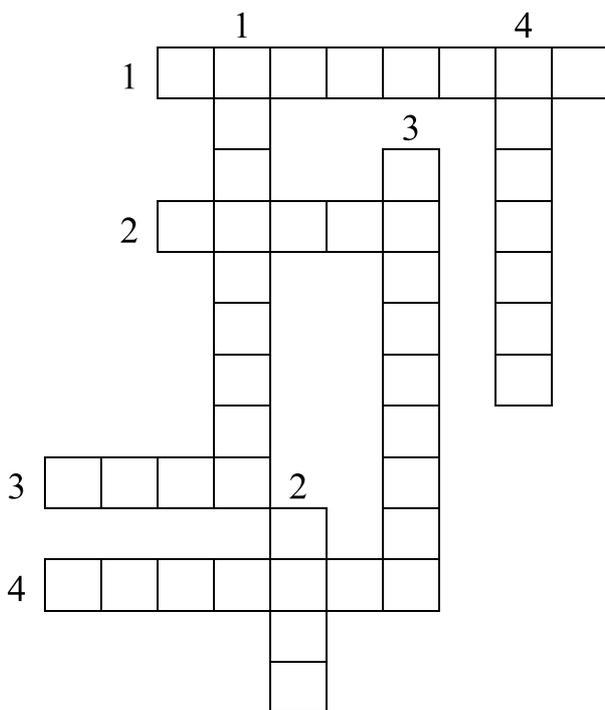
Καραμπουγιούκη Βούλα (ΣΤ΄ Τάξη)

**ΔΙΑΣΚΕΛΑΣΤΕ ΜΑΘΑΙΝΟΝΤΑΣ
ΒΡΕΙΤΕ ΤΟΥΣ 8 ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΥΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΕΣ**

Κ	Α	Α	Ρ	Κ	Α	Δ	Ι	Ο	Σ	Ξ	Ο
Ζ	Η	Θ	Ι	Ω	Κ	Μ	Ο	Λ	Λ	Μ	Ν
Κ	Ε	Π	Ρ	Ν	Ρ	Ε	Λ	Ν	Ω	Σ	Ω
Σ	Κ	Ω	Ν	Σ	Τ	Α	Ν	Τ	Ι	Ο	Σ
Ι	Τ	Α	Β	Τ	Υ	Ο	Λ	Κ	Ο	Ω	Α
Ο	Δ	Γ	Ν	Α	Ζ	Η	Μ	Ν	Υ	Ν	Λ
Υ	Μ	Λ	Ω	Ν	Θ	Ρ	Ν	Ο	Λ	Α	Ο
Σ	Ψ	Χ	Κ	Τ	Λ	Α	Ξ	Ν	Ι	Α	Υ
Τ	Σ	Τ	Λ	Ι	Μ	Κ	Ο	Ο	Α	Ι	Μ
Ι	Μ	Ν	Ξ	Ν	Ξ	Λ	Ρ	Σ	Ν	Π	Λ
Ν	Ο	Π	Ρ	Ο	Θ	Ε	Μ	Τ	Ο	Μ	Κ
Ι	Σ	Τ	Χ	Σ	Ε	Ι	Ν	Ο	Σ	Ο	Ε
Α	Φ	Υ	Υ	Κ	Ο	Ο	Ο	Σ	Δ	Μ	Ο
Ν	Ω	Ω	Ζ	Μ	Δ	Σ	Π	Ν	Ο	Ν	Σ
Ο	Γ	Β	Ι	Δ	Ο	Ω	Ρ	Ρ	Ο	Ξ	Α
Σ	Π	Ρ	Σ	Ι	Σ	Ο	Τ	Ε	Δ	Π	Τ
Κ	Ο	Π	Ρ	Ζ	Ι	Ρ	Σ	Ρ	Π	Ρ	Ε
Ζ	Σ	Ω	Η	Κ	Ο	Σ	Υ	Ε	Δ	Σ	Σ
Θ	Ν	Ο	Η	Κ	Σ	Μ	Ν	Ξ	Δ	Ν	Ρ
Ο	Ι	Κ	Λ	Μ	Κ	Λ	Μ	Ν	Ο	Μ	Α

Οι μαθητές της Ε΄ Τάξης

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

1. Είδος φαγητού από κιμά.
2. Προσωπείο, προσωπίδα.
3. Το αντίθετο της λύπης.
4. Ελαστική φούσκα που περιέχει αέρα.

ΚΑΘΕΤΑ

1. Έντομο με πολύχρωμα φτερά.
2. Τη χρησιμοποιούμε για να σβήσουμε.
3. Αλλιώς η αποκριά.
4. Κομματάκια από πολύχρωμο χαρτί για χαρτοπόλεμο.

**Καραμπογιούκη Βούλα,
Σεμερτσίδης Γιώργος (ΣΤ΄ Τάξη)**

Η ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΑΔΑ ΤΟΥ ΑΡΛΕΚΙΝΟΥ

Ο καιρός που δεν έχει σύννεφα.
Εξόγκωμα στον κορμό δέντρου ή κλαδιού.

Παιχνίδι με λέξεις ομόηχες που έχουν πολλές σημασίες, το καλαμπούρι.
 Στριφογυριστό ατσάλινο σύρμα, που συμπιέζεται και τεντώνεται εύκολα.
 Αυτός που έχει βαθύ γαλάζιο χρώμα.
 Το πίσω και κάτω μέρος του, όπου βρίσκεται το ινιακό οστό.
 Το αποτέλεσμα της σκέψης.
 Πολύ μεγάλη πέτρα, βράχος.
 Στρατηγικό επιτραπέζιο παιχνίδι, ζατρίκιο.

Δημητριάδου Ελένη, Ηλιάδης Στάθης (ΣΤ΄ Τάξη)

ΒΡΕΙΤΕ ΤΙΣ ΛΕΞΕΙΣ

Γ	Κ	Α	Ι	Α
Ν	Τ	Α	Ι	

Κ	Ι	Μ	Ο	Π
Λ	Ν	Ο	Α	

Παπαδοπούλου Κατερίνα (ΣΤ΄ Τάξη)

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ο Τοτός κάνει δυνατά την προσευχή του:

- Θεούλη μου, κάνε ο παππούς μου να μου φέρει ποδήλατο για τα γενέθλιά μου.

Ο μπαμπάς του που τον ακούει τον ρωτάει:

- Γιατί φωνάζεις, παιδί μου; ο Θεός δεν είναι κουφός.
- Ναι, αλλά ο παππούς που είναι στον κάτω όροφο...

* * *

Μια φορά η μαμά του Τοτού λέει στο γιο της τον Τοτό:

- Τοτό, πήγαινε να πάρεις 8 ΝΟΥΝΟΥ από το Super Market.

Ο Τοτός γυρνάει σπίτι μετά από ένα τέταρτο και λέει στη μαμά του:

- Μαμά, πήγα, μα από έξω το Super Market έγραφε: «Γάλατα υπάρχουν πολλά, ΝΟΥΝΟΥ όμως ένα»!

Οι μαθητές της Ε΄ τάξης

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

«Ήρθε το καλοκαιράκι, στρίβει ο γέρος το μουστάκι»

Ο χειμώνας φοβίζεται τους γέρους, γιατί τους φέρνει αρρώστια και θάνατο, ενώ ο καλοκαίρι τους ενθαρρύνει..

* * *

«Ίδρώτα θέλει η αρετή»

Η τιμή και η αρετή θέλουν σκληρό αγώνα για να κατακτηθούν αι να διατηρηθούν.

Δημητριάδου Ελένη, Παπαδόπουλος Χρήστος (ΣΤ΄ Τάξη)

ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ

Δύο αδέρφια μάλωναν
 κι ένα βουνό τα χώρισε.
 Τι είναι;

(ισογία κι ποσι ποισηί ηΙ)

Μπάλωμα στο μάλωμα
 και ραφή δεν έχει.
 Τι είναι;

(αλοφελ Η)

Σισούρκα Ραφαέλα, Τσιλιάκη Θωμά (ΣΤ΄ Τάξη)

ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ 112

ΒΡΕΙΤΕ ΤΙΣ 7 ΜΟΡΦΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ: (ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ) ΦΩΤΕΙΝΗ, ΠΥΡΗΝΙΚΗ (ΚΑΘΕΤΑ) ΘΕΡΜΟΤΙΤΑ, ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ, ΔΥΝΑΜΙΚΗ, ΚΙΝΗΤΙΚΗ (ΔΙΑΓΩΝΙΑ) ΧΗΜΙΚΗ

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ: ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ 1. ΕΒΕΡΕΣΤ 2. ΑΜΟΡΦΩΤΟΣ 3. ΚΑΔΡΟ 4. ΙΖΗΜΑ ΚΑΘΕΤΑ 1. ΡΥΠΑΙΝΩ 2. ΦΤΥΑΡΙ 3. ΣΟΚΟΛΑΤΑ 4. ΔΑΦΝΗ

Η ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΑΔΑ ΤΟΥ ΚΑΪΜΑΚΤΣΑΛΑΝ: ΚΟΛΥΜΠΗΘΡΑ, ΑΖΩΤΟ, ΙΣΘΜΟΣ, ΜΠΙΦΤΕΚΙ, ΑΚΕΦΑΛΟΣ, ΚΟΝΤΡΑΜΠΑΣΟ, ΤΣΟΥΚΑΛΙ, ΣΕΙΡΗΝΑ, ΑΚΡΙΑΔΑ, ΛΙΓΝΙΤΗΣ, ΑΒΟΥΛΟΣ, ΝΕΦΤΙ

ΒΡΕΙΤΕ ΤΙΣ ΛΕΞΕΙΣ: ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΟ, ΧΙΟΝΟΝΕΡΟ

